

Խ Մ Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն

ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՄԵՍ ՏՈՆԸ

մեն տարի նոյեմբերի 29-ին, հայ ժողովուրդը, արժանավայել հանդիսությամբ, ազգային արդար հպարտության և բերկրանքի փառք գգացմունքներով, նշում է վերածնունդի Մայր Հայրենիքի տոնը:

Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմության փառավոր ու հերոսական քվականներից մեկն է նոյեմբերի 29-ը, երբ մահվան եզերքին հասած մեր ժողովուրդը, վիրավոր սրտով ու արյունաքամ, բայց ապրելու և տեսելու արի ու հերոսական վնասակարությամբ տոգորված, 1920 թվականի նոյեմբերին, ռաբի կանգնեց, և ուստի մեծ ու ազնիվ ժողովրդի եղբայրական օգնությամբ, մի անգամ ընդմիջող խորտակեց ստրկության շղթաները և արևի տակ՝ իրեն և գալիք բոլոր հայ սերունդների համար նվաճեց ազատ ապրելու ԻՐԱՎՈՒՆՔ, ՀԱՅՐԵՆԻՔ և ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ:

Իր նախադրին և իր Մայր Հայրենիքին տեղի դարձած հայ ժողովուրդը, ամեն տարի, համախմբված իր հայրենի բարեխնամ կառավարության շուրջ, եղբայրական ժողովուրդների մեծ ընտանիքում, տնտեսական և մշակութային փայլուն նվաճումներով է դիմավորել միշտ իր ազատագրության և ազգային վերածնության տարեգրանը:

Նոյեմբերի 29-ը ոչ միայն ՓՐԿՈՒԹՅՈՒՆ բերեց մեր ժողովրդին նրա պատմության ամենամոռյալ և հուսահատական շրջանին, այլ դարձավ հուսալից ՍԿԻՉԲԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՔԱՆՁԵԼԻ ՎԵՐԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ:

Քառասունմեկ տարի է տեղի պատմական այդ քվականից:

Քառասունմեկ տարին պատմական մի մեծ ժամանակաշրջան է որևէ ժողովրդի կյանքի մեջ և պատմության ընթացքում, բայց իրոք պատմական են մեր ժողովրդի նվաճումները Հայրենի Հողի վրա:

Քառասունմեկ տարիների սխրագործ աշխատանքում առնականացավ, գեղեցկացավ մեր Հայրենիքը և դարձավ բարձր, զարգացած արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, գիտության և մշակույթի Հայրենիք:

Արագ բափով զարգանում է մեր երկիրը: Անցյալի ավերակների վրա բարձրացել են և բարձրանում են վարդապույն ճարտարապետական կառույցներ, լուսաշող ֆադաֆներ, շեն ու պայծառ ավաններ, ուր ապրում է և ստեղծագործում և իր ապագային պայծառ աչքերով նայում մի շարժաշ ու կենսուրախ հայ սերունդ:

Անցնող յուրաքանչյուր օր երջանկության, բարգավաճման հոր զարուններ է բերում մեր Հայրենիքին և ժողովրդին:

Հայրենիքի ձեռք բերած նվաճումները հպարտության գգացմունքներով են լցնում նշմարտապես հայ ամեն մարդու սիրտը:

Բայց ավելի պայծառ, ավելի լուսավոր և հուսալից է իր Հայրենի Հողի վրա հայ ժողովրդի ապագան:

Բավ է միայն այստեղ արձանագրել այն ուրախալի փաստը, որ Հայաստանի արդյունաբերության արտադրանքի 60 տեսակները արտահանվում են այսօր ավելի քան 37 արտասահմանյան երկրներ:

Մեր Հայրենիքը, 41 տարիների ընթացքում, դարձել է համատարած գրագիտու-

բյան, առաջավոր գիտության, արվեստի և գրականության երկիր, ծածկվել է հանրակրթական դպրոցների, բարձրագույն և միջնակարգ ուսումնական, մշակութային հաստատությունների, գիտահետազոտական հիմնարկների խիտ ցանցով, դարձել ԼՈՒՅՍԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ, ՀՈՒՅՍԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ:

Այսօր Հայաստանի մասսայական դպրոցներում սովորողների թիվը 340 000-ից ավելի է: Ռեսպուբլիկայի դպրոցների թիվը գերազանցում է նախասովետական Հայաստանի բոլոր ուսուցիչների թվին:

Անցնող տարում զգալի աշխատանք է կատարվել ընդհանուր, պարտադիր ուրժայկ կրթության անցնելու ուղղությամբ: Ավելի քան 400 դպրոցներ արդեն վերակազմվել են ուրժայկ դպրոցների:

Հայաստանում կա 19 գիշերօթիկ դպրոց, որ սովորում է ավելի քան 6 000 երեխա:

Անհախճաբաց վերելք է ապրում գիտական միտքը Մայր Հայրենիքում, որի խանձարուն է Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիան: Մեր հայրենի գիտնականները ոչ միայն հանաչում են գտել մեր երկրում, այլ նաև հրա սահմաններից դուրս: Ամբողջ աշխարհին հայտնի են հայ գիտնականների հաջողությունները գիտության և տեխնիկայի բնագավառում: Հայաստանում տարեցտարի ուժեղ թափ է ստանում գիտահետազոտական աշխատանքը: Ներկայումս Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի և գերատեսչությունների սիստեմում կան 79 գիտահետազոտական հիմնարկներ, որոնցում 3409 գիտաշխատողներ կան, այդ թվում գիտությունների 79 զուգար, 734 գիտության թեկնածու, որոնք ստեղծագործաբար աշխատում են և իրենց ավանդն են մուծում և՛ հայրենի և՛ համաշխարհային գիտության հետագա զարգացման գործում:

Մեծ աշխատանք է տարվում մանավանդ Հայաստանի Գիտությունների ակադեմիայի գիտական հիմնարկներում աստրոֆիզիկայի, կոզմիկական հառաքայքների և տարային մասնիկների, ռադիոֆիզիկայի, էլեկտրոնիկայի, էներգետիկայի, ջրային հարցերի ուսումնասիրության բնագավառում:

Ժողովրդի բարեկեցության բարձրացմամբ և բուժապասարկման բարելավում-

բյամբ է բացատրվում այն ուրախալի փաստը, որ վերջին ժամանակներս Հայաստանում զգալիորեն նվազել է բնակչության և հատկապես երեխաների մահացությունը: Միաժամանակ անշեղորեն շարունակում է անել նոր սերունդը. 1960 թվականին 1 000 բնակչի հաշվով անը կազմում էր 40,2 մարդ:

Այսօր բոլոր երազներ են ծաղկում հայ ժողովրդի սրտում:

Մեր օրերում է, որ հնարավորություն տրվեց աշխարհով մեկ ցրված հազարավոր տարագիր հայության վերադառնալու Մայր Հայրենիք: Ներգաղթով սկիզբ դրվեց Մայր Հայրենիքի հողին վրա ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄԻԱՎՈՐՄԱՆԸ:

Ներգաղթողները, Հայրենիքի եղբայրներին և փոքրերի հետ միասին, լծվեցին ՀԱՅՐԵՆԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՍՐՔԱԶԱՆ ԳՈՐԾԻՆ:

1962 թվականին Հայրենիքը նորից կրանա իր բերքը հայրենակարոտ Սփյուռքի հայության առաջ: Մեր Հայրենիքը, իրոք որ, «ՄԱԳՆԻՍԻ ՆՄԱՆ ԻՐԵՆ Է ԶԳՈՒՄ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԳՈՒՍՏՐԵՐԻՆ ՈՒ ՈՐԴԻՆԵՐԻՆ»:

Ու կվերադառնան Հայրենիք Սփյուռքի գանազան երկրներից հազարավոր, տասնյակ հազարավոր հայրենաբաղձ տարագիրներ իրենց քրտինքը խառնելու Մայր Հայրենիքի ժողովրդի շինարար և ստեղծագործ աշխատանքին:

«ՄԵՐ ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ,— ասում է Ազգիս Վեհափառ Հայրապետը Հայաստանի ֆառասնամյակին նվիրված իր հայրենաշունչ խոսքի մեջ,— ԲՈՒՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՔՆԱԳԻՏԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՊԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ԿՆԵԴԱՆԻ ԱՂՔՑՈՒՐ ՄԸՆ Է ԵՎ ԳՐԱՎԱԿԱՆԸ ՄԵՐ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻ ԲՈՒՐ ԱԶՆԻՎ ՀՈՒՅՍՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ: ԱԶՍ ԹԵ ԻՆՉՈՒ ՈՒՐԱՆ ԵՆՔ ԵՎ ՄԵՐ ՍՐՏԵՐԸ ԼԵՑՈՒՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ԶԵՐՄՈՒԹՅԱՄԸ»:

ԱՅՍՕՐ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՐԴԸ, ԻՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՂԻ ՎՐԱ, ՎԱՌԵՆ Է ԻՐ ԳՈՑՈՒԹՅԱՆ, ՀԱՎԵՐԺՈՒԹՅԱՆ ԽԱՐՈՒՅԿԸ ԵՎ ՎԱՌ ՀԱՎԱՏՈՎ Է ՆԱՑՈՒՄ ԱՎԵՆԻ ՊԱՅՄԱՆ ԳԱՆՔԻՆ:

Մաղկի՛ր, ազատ իմ Հայրենիք, ուռնացի՛ր. մեծացի՛ր:

Փա՛ռք վերածնված հայ ժողովրդին:

Փա՛ռք մեր սիրելի, մեր պաշտելի Մայր Հայրենիքին:

